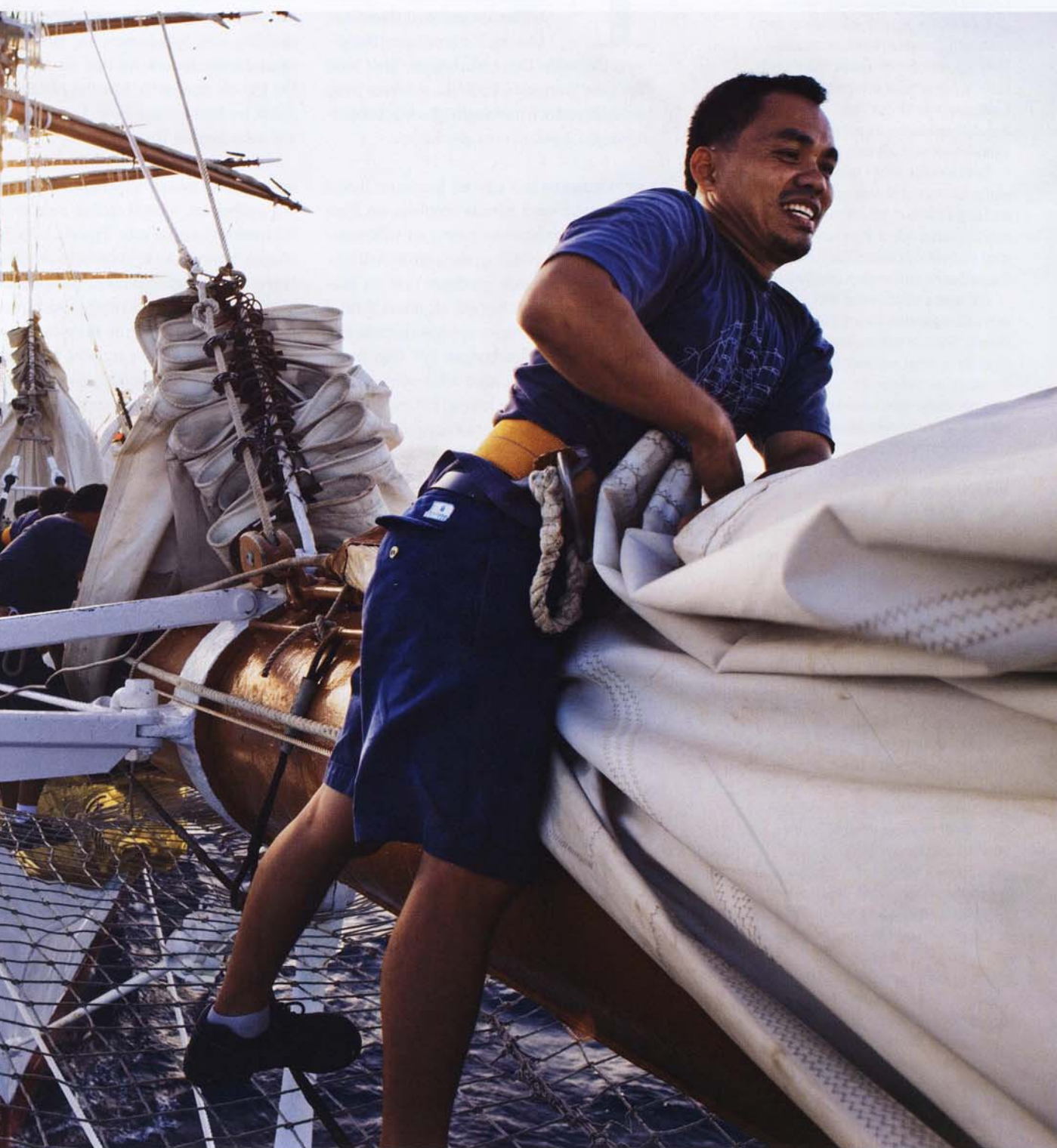

Tyskar och delfiner. Litervis med champagne. En ensam japan. Knarrande skrov och knakande relationer. Filippinska leenden och sämre schlagers. En kryssning med fartyget Sea Cloud är en blandning av aristokrati och modern såpopera. **TEXT** Alexandra Pascalidou **FOTO** Johan Lindskog

Själva seglingen, att låta vinden driva oss genom Karibien, att se besättningen kämpa med rår och segel är den största behållningen på kryssningen med Sea Cloud.

En seglande såpa

RES 61

GENOM KRIG OCH KÄRLEK

Lady Marjorie Merriweather Post, arvtagerska till en enorm förmögenhet beställde tillsammans med sin man Edward Francis Hutton Post det som på trettioalet ansågs vara tidens vackraste och största privata yacht. Lady Marjorie var helt förälskad i båten och ägnade två år bara åt inredningen. Celebriteter som Zsa Zsa Gabor och den svenske kungen Gustav V var nära vänner som seglade med paret Hutton.

Det knakade dock i fogarna mellan makarna Hutton och de skildes åt i mitten på trettioalet. Okonventionellt tog lady över båten och tog den med sig i sitt nya äktenskap med den framstående diplomaten Joe Davis.

När andra världskriget bröt ut erbjöd lady sin ögonsten för att tjänstgöra i kriget. Franklin D. Roosevelt vägrade först att ta emot den med hänvisningen att båten var alldeles för vacker för krig. Men när nöden blev värre kunde inte sådana hänsyn komma emellan. Sea Cloud blev ett krigsfartyg, masterna kapades, hon målades grå och deltog som spaningsfartyg i kriget.

När kriget var slut tog det fyra år att återställa skeppet. När arbetet var klart var Lady Marjorie en bra bit in på sina sjuttio år, kostnaderna för båten hade skjutit i höjden och hennes man Joe var måttligt intresserad. Lady Marjorie hade bara att sälja sitt livsverk. En av parets nära vänner, den brutale diktatorn Trujillo på Dominikanska republiken, köpte båten och gav den namnet Angelita. Diktatorn hann äga båten i sex år innan han blev mördad 1961. Trujillos familj släpade hans blodande kropp till båten, tog med sig en enorm massa cash och flydde över havet med destination Cannes. I Dominikanska republiken rasade revolutionen i dagar men när den nya regeringen någorlunda tagit kontrollen tvingade de diktatorns familj att vända och segla tillbaka till Karibien. Båten var än en gång till salu.

Nu följde år av ägarbråk och papperskrångel kring yachten vilket fick till följd att hon mestadels blev liggande i tropiska hamnar med undermåligt underhåll. Fartyget förföll.

En tysk entusiast förbarmade sig till slut över skeppet, drog samman kapital från några välsuttna finansmän från Hamburg och började restaurera. Han gav henne tillbaka sitt gamla namn, Sea Cloud, och 1979 lämnade hon varvet i Tyskland för att åter segla över världshaven. Den här gången med nutidens erövrare ombord – turisterna.

Förväntansfulla nordeuropéer, mest tyskar, en ensam rund finska i färgglad kaftan, en solbränd japan, några flygande holländare, en handfull svenskar. Och jag. Vi står på kajen i Bridgetown, Barbados. Den tyska briggen Sea Cloud vilar i det kompakta karibiska mörkret. Svag bris, tyskt sorl och bubblande glas vid ombordstigningen. Karaktärerna checkar in.

I HYTT NUMMER sex står en ljummen flaska champagne med båtens emblem, en liten fruktkorg och blommor med en välkomsthälsning. Vit inredning, skogsgrön heltäckningsmatta, solgula gardiner och en taklampa som gungar lojt till vågornas rytm. I den öppna spisen ligger upplysta bärnstenar. Hela hytten andas burgen lyx från forna tider. Det är en båt med anor och säregen historia av kärlek och krig. Ett segelfartyg fjärran från alla moderna megafärjor med Las Vegas-komplex som fraktar turister i masslaster mellan de västindiska öarna.

Vi märker knappt när båten lägger ut från kajen. Plötsligt dansar lampan lite extra i taket. Värmen, det halva dygnet på flyget, skrovets rörelse i vågorna vaggas stressen ur kroppen. Somnar omsvept mellan frasande lakan och tjockt dun i de mjuka sängarna.

LITE JETLAG, LITE sjösjuka, lite längtan efter land och dopp i havet – redan vid femsnåret när solljuset är som mjukast, kliver jag upp. Genom hyttens runda fönster ser jag bara hav.

På akterdäck står kaffe och croissanter framdukade för de morgonpigga. En tysk onkolog är redan uppe med en kaffekopp i handen och en Camel mellan fingrarna. Hans mjuka okammade krull spretar åt alla håll. Frun sover till åtta.

– Jag heter Herman. Jag är femte generationens Herman i min släkt, säger han, fimpar, skrynklar ihop det tomma paketet, öppnar ett nytt, tänder ännu en cigarett, blickar ut över havet, tar ett djupt bloss som om han i egenskap av läkare vore immun mot rökningens skadeverkningar, eller som om det inte längre spelade någon roll.

Han tittar på klockan. Prick åtta ska han ta med en kopp te och väcka sin kära fru som ligger i hytt nummer fem. Det gör han varje morgon, på havet och hemma.

Det är fjärde gången de seglar med Sea Cloud. De älskar båten. Därför köper de alla segelbåtens souvenirer, från tubsockor till

nyckelknippor. De röker och dricker vitt vin från gryning till skymning och njuter av livet på ett sätt blott de som varit nära döden kan göra. Herman är svårt sjuk. Han talar sin tyskbrutna engelska med slapp käke och sludrig röst. Sjukdomen har gjort honom tunn. Strupcancer höll på att ta honom. De har en dramatisk historia tillsammans. Ändå ler han nästan jämt. I synnerhet när han talar om sin fru.

HELA FÖRSTA DAGEN tillbringar vi på havet. Jag sväljer ett sjösjukepiller och är redo för havet. Vi seglar mot Trinidad. Avslappningen är total. Det är skönt att vara till sjöss. Havet är oändligt men utrymmet på båten är begränsat. Efter några citystressade promenader runt däck finns inte så mycket mer att se, inte så mycket mer att göra, än att packa upp en roman och lägga sig på akterdäck på den stora blå soldynan som vi snart ska kalla för Blå lagunen.

KOMMUNIKATIONEN MED OMVÄRLDEN klipps. Mobilerna kippas efter täckning och dör sedan helt. Det viktiga blir oviktigt. I övrigt finns allt du behöver på några stegs avstånd. Mat en masse, sol, vind och vatten, hav, böcker, kärlekstrassel och intriger som överträffar även den mest välregisserade tv-såpa. Vi anar det bara än. Vi sneglar på varandra. Artiga, undrande leenden. Ansikten som blir mer och mer familjära i den slutna världen på båten.

DEN OFFICIELLA KAPTENS MIDDAGEN första kvällen kräver formell klädsel. Vissa kommer inslättrande i jeans och skjorta och andra i smoking. Snyggast är den gamla silverhåriga damen i bronsbrun paljettklänning och sidensjal. Rätterna avlöser varandra och de filippinska servitörerna ler i kapp. Man hinner knappt tappa sin lanneservett på golvet förrän en ny välstruken hamnar i knät. Ett ungt snyggt solbränt par äter i total tystnad. Inte ett ord, inte en blick utbyter de. Hon, surpuppan, och han, den långa stiliga sammanbitna. Ofta står han och dricker vitt vin ensam på däck och tittar ut över havet med en djup rynka över pannan.

EVA-MAJA RESER ENSAM. Det är den fylliga finskan i den färgglada kaftanen som har fyra barn och elva barnbarn någonstans i mellersta Finland. Hon har samma kaftan till frukost, lunch och middag. Efter ett par dagar inser jag varför. Hennes bagage äkte

Ett ständigt fejande på fartyget.

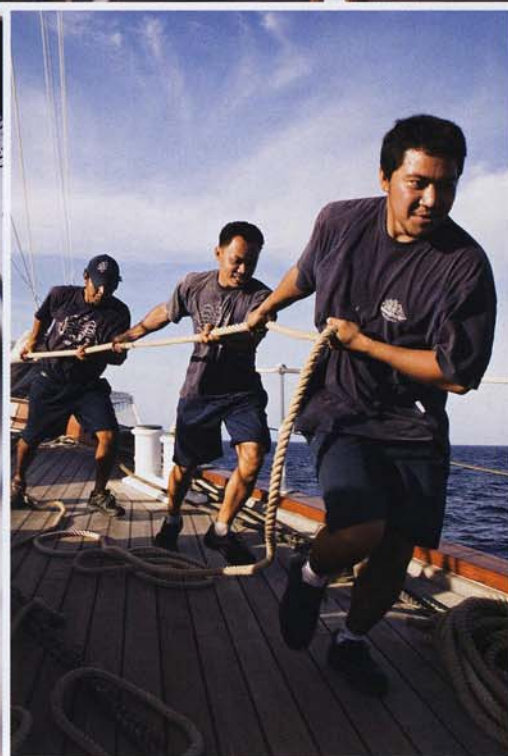
Hattmode på Trinidad.

Sea Cloud ligger mäktigt för ankar i solnedgången.

Kaptenen övervakar seglingen från bryggan.

Besök i en gammal muskottfabrik på Grenada.

Muskotnöt på tork.

vilse. Eva-Maja är alltid trea till frukost. Det är Herman, jag och sedan hon. Sea Clouds sömnlösa själar.

I HORISONTEN DYKER Trinidad upp, den mest tätbefolkade karibiska ön, med en mångfald av människor och kulturer, indianer, afrikaner, kineser och européer. Trinibagierna kallar sig invånarna på Trinidad-Tobago. Landet som påminner oss om matchen vi helst vill glömma. Världens minsta nation som någonsin medverkat i ett fotbolls-vm för första gången 2006 och som nästan slog ut Sverige.

I LAS CUEVAS hänger träden i vattnet. De böjer sina långa halsar för att doppa huvudet, dricka vattnet eller bara svalka sig en smula. Röda flaggor signalerar badförbud men vår längtan är färgblind. Vi ser varken röda skynken eller känner rädsla.

De uttråkade kokosnötsförsäljarna gäspar under palmerna. De lever ett lojt liv men har ett farligt yrke. Där är Peter som bröt ryggen när han föll ner från en kokospalm och tvingades tillbringa sex månader på sjukhus. Nu gör han situps och armhävningar för att få tillbaka sin styrka. Vi badar.

TILLBAKA TILL BÅTEN. Ankaret upp och vi lägger ut mot nästa destination. På övre däck håller en av kockarna en uppvisning i att skära och dekorera frukt. Vi är inte så intresserade av att skära glada gubbar av vattenmeloner utan finner oss snart i Blå lagunen; ligger där tills solen börjar gå ner.

Då händer det. Ett gäng delfiner överraskar oss med volter i vattnet. I samma silverblå nyans som havsytan leker de med vågorna. Få saker i livet gör en så lycklig som en flock delfiner. Våra applåder och visslingar vägrar ta slut och delfinerna gör allt för att maximera vår glädje. Upplevelsen måste firas.

BARTENDERN PIBOT FRÅN Manilla har arbetat ombord på Sea Cloud i tjugofem år. Han är uppenbart homosexuell. Om han vill träffa någon så har han valt världens sämsta arbetsplats. Klientelet består till en överväldigande del av vita, rika heterosexuella par. Skulle någon ensam bög ändå förirra sig ombord är det förbjudet för Pibot att inleda någon som helst relation. Men Pibot är glad ändå. Han är alltid glad. Han är den perfekta bartendern. Känner av gästen, drar en fräck vits för dem som tål. Håller ryggen rak inför

stela ansikten. Han berättar om alla kändisar han serverat.

- Donald Rumsfeldt drack gin martini, säger han viftandes med händerna.
- Den ska jag ha, säger Johan.
- Hur vill du ha den? undrar Pibot och himlar meningsfullt med ögonen.
- Som Rumsfeldt.
- On the rocks, alltså, svarar Pibot och håller upp.

I bakgrunden hörs klonkande tysk schlager och det man brukar kalla för "gamla godingar". Pianisten Mischa torterar ett elpiano. Han spelar den värsta sortens hissmusik. När som helst kan han kliva in i en film och spela den loja barpianisten som för länge sedan kopplat bort huvudet från harmonierna, fingrarna hittar själva över tangenterna. Han minns inte ens alla kryssningsfartyg han spelat på, årtal av nattliv simmar i hans dimmiga ögon. Hans musik håller på att sänka hela båten, eller intrycket av den. Alla sinnen smeks ombord men hörseln tar stryk. Mischas repertoar är massturismens soundtrack.

PÅ KVÄLLEN ÄR det piratfest. Det är väl en av de här grejerna som måste göras. Gästerna ska underhållas. Det känns lite onödigt. Havet och båten är underhållning nog. En hel del deltar ändå med glädje och glas i högsta hugg. Gästerna får låna svärd, smycken, ögonlappar och hattar och spökar ut sig och skrattar. Det är bara Johnny Depp som saknas. Personalen sjunger piratsånger. Den ensamme japanen som har druckit rompunch, går loss och dansar en vild piratdans.

SUCCESSIVT KLIVER KARAKTÄRERNA fram på scenen och mot slutet av veckan ombord på vackra Sea Cloud är gästerna både den stora behållningen och underhållningen. Man ser människor vakna, somna, skratta, sura, äta. Ser hur de tittar och tar på varandra. Eller inte tar. Inte tittar. Vissa blir vänner, som levnadskonstnären från Holland som man aldrig riktigt förstår vad han jobbar med. "I do nothing and I'm very good at it". Vi ligger och diskuterar populärfilosofi i Blå lagunen, vinden blåser, han är yr i gråhåret och kär som en tok. Han kysser sin nyaste fru hela dagarna. Eller som Herman, den morgontidige rökaren som bär morgonteeet som en juvel till sin fru. Kära människor är trevliga människor.

Det nygifta paret är inte kära. De är yngst ombord, ja, kanske med undantag för

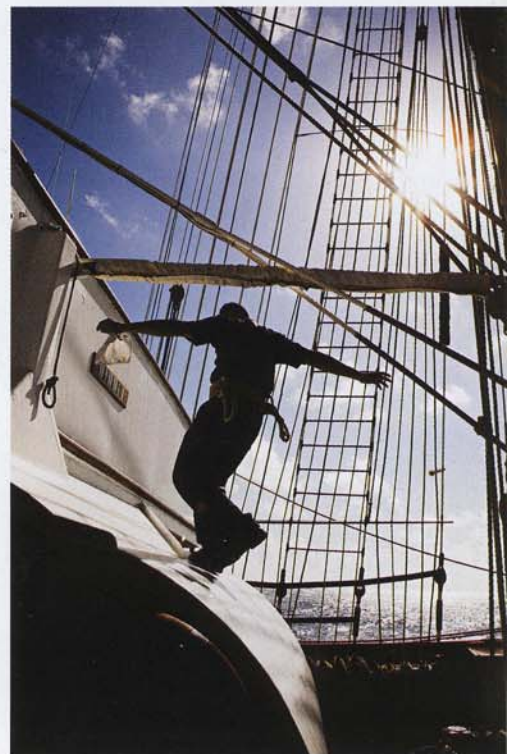
oss och definitivt med undantag för Lottas och Elisabeths döttrar. Men annars. De är snyggast ombord. De är dessutom nygifta och alldeles iskalla. Han är alltid ensam. Hon är alltid sur. Nygifta, unga, snygga, solbrända, sura. Alltid hittar de ett skäl att sära på sig. När han tittar viker hon undan blicken. Fladdrar i väg. När hon tittar låter han sina ögon vila mot horisonten eller så pillar han på sin vigselring. Snurrar, tittar, snurrar som om han väntar sig en förklaring. Själv vill man agera äktenskapskonsult och skrika: "Skilj er fort!" Det tar inte lång tid innan de är båtens stora samtalsämne. Hur hamnade de här? Har de någonsin tyckt om varandra? De svarar knappt på tilltal. Vi försöker luska. Sätter oss bredvid dem på lunchen. Ingen kontakt. Det är inte förrän killen står ensam och mulen i baren en av de sista kvällarna som jag lyckas få honom att berätta. De har nyss gift sig och detta är deras bröllopsresa. Han älskar båtar. Han äger en stor snickarfirma och har gjort en del arbeten åt Sea Cloud. Det var så han hamnade här. Problemet är att hans fru hatar båtar. Hon blir sjösjuk. Det kommer inte att sluta lyckligt.

Men lustigast av alla är nog ändå japanen. Ensam, lång och gänglig går han omkring på båten och ler mot alla. Han bor i en av de minsta hytterna längst fram och hans dörr står ständigt öppen till allmän beskådan. Ofta vinglar han omkring i bara handduken utanför sin hytt. Och ler. Hans engelska vokabulär är ytterst begränsad. "Hello" är allt han kan och det använder han flitigt. Det går ändå ett rykte; att han rest omkring länge i Karibien och att han hoppar på och av olika kryssningar. Den flygande japanen.

JAG ÄR SOM vanligt först upp. Tillsammans med mina två morgonpigga medresenärer, rökande Herman och Eva-Maja som denna morgon breder ut alla sina fylliga finska vokaler i telefonen och rapporterar detaljerat om läget på sjön och förhör sig om väderförhållandena i sina hemtrakter i mellersta Finland. På andra sidan jordklotet är det mörkt.

- Det snöade en centimeter i går och nu har den regnat bort. Det är svart överallt. Inget ljus någonstans. Ingen sol, ingen snö, ingenting, sammanfattar Eva-Maja när hon lagt på luren och verkar väldigt glad över att hon är på Sea Cloud, trots att det storregnar just denna morgon.

Alla sover. Det öser ner. Hundar och katter och stolsben och mango och papayor och allt

VEM SKA ÅKA?

En resa med Sea Cloud är en kryssning i en klass för sig. Det är dyrare, men det är också mer personligt. Service och mat är i topp och själva seglingen och båten är en upplevelse i sig. Det är ett intressant klientel som reser med Sea Cloud och man kommer lätt i samspråk. Medelåldern ligger en bit över fyrtio så partysugna ungdomar göre sig icke besvär, inte familjer med små barn heller, därtill är sysselsättningen för begränsad.

Som på alla kryssningar ska man inte förvänta sig att se särskilt mycket av öarna man besöker. En resa med Sea Cloud är heller ingen badsemester. Det går inte att bada från båten och det finns ingen pool, så bada får man göra vid landstoppen.

Sea Cloud passar par som vill göra en resa utöver det vanliga, som uppskattar småskalighet, personlighet, mat och service i toppklass. Men själva båten är resans största tillgång. Att segla genom Karibien med en gammal bark från trettioalet, där besättningen hänger i masterna, är en upplevelse för livet som man inte måste vara seglare för att uppskatta.

du kan tänka dig. Himlen har öppnat upp sig och det är vackert vitgrått, dramatiskt blött. Repen droppar. Vi småhuttrar. Det stänker på Hermans Camels, kaffet blandas med regndroppar och Bequi gömmer sig bortom molnen. Kaffebordet rullar gnisslade fram och tillbaka. Det finns en stillhet i rörelsen.

Solen tittar fram och värmer snabbt fukten ur däck. När Sea Clouds övriga passagerare börjar vakna till liv har alla spår av det vilda regnet torkat bort.

BUSS ELLER BAD? Det är ett svårt val. Vi har en halv dag på en ö. Grenada. Ska vi välja bussrundtur och se så mycket som möjligt eller ska vi ta oss till en guldornig sandstrand, bada, svalka oss och äta grillad färsk fisk på någon beachbar. Kvantitet eller kvalitet. Med den hetsiga informationsstress som ännu förgiftar våra blodomlopp blir det ändå bussen. Timme efter timme på slingriga vägar i ojämn luftkonditionering, stopp vid hänförande utsiktspunkter,

muskotodlingar och kakaoplantager. Vi får se massor och vi längtar bara till stranden. Det är som på alla kryssningar eller resor med många destinationer. Man får se mycket men man upplever ingenting, ingen kontakt med lokalbefolkningen, inga oförutsedda händelser, inga problem att lösa. För mig blir själva avvarandet av motstånd en stressfaktor i sig. Mitt i ett land, ett folk utan att kunna agera. Fångad i stressen att se, se, se. Våra korta stopp på nya destinationer blir det som bryter lugnet och ökar blodtrycket.

Vi återvänder trötta till båten. Det är ändå här resan utspelar sig. Det är båten och livet ombord som är det centrala. Här finns ingen konflikt mellan upplevelsestressen och det så hett önskade lugnet. På bara några timmar har man sett allt som finns att se ombord. Sedan är det bara att luta sig tillbaka och vaggas av vågorna, njuta av maten, litteraturen, lagunen, champagnen, havet och tankarna. Vi stannar ombord. ■

FAKTA SEA CLOUD

Sea Cloud seglar under olika säsonger på rutter över hela världen. Om sommaren uppehåller sig fartyget främst i Medelhavet och på vintern i Karibien. Man kan även segla med Sea Cloud över Atlanten under vår och höst. Hytterna ombord varierar från klassisk lyx till nybyggda, enklare och billigare hytter ovan däck. Kryssningarna är vanligtvis från en vecka och uppåt. Priset varierar kraftigt beroende på hytt, rutt och säsong men räkna med minst ett par tusen per person och dag.

Sea Cloud representeras i Sverige av **Globetrotter** (www.globetrotter.se) och av **Lime Travel** (www.limetravel.se).